

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 6 Maig de 1900

Núm. 23

NOTES BIBLIOGRÀFIQUES

CENT BIOGRAFIES TARRASENQUES.—Volum IV de la «Biblioteca històrica tarrasenca» per D. Joseph Soler y Palet—Barcelona, impremta «La Catalana» de J. Puigventós, 1900. Un volum en 22 per 16 de 180 planes.

Fá dies que tinguerem lo goig de veure 'ns distingits ab l' envio d' un exemplar d' aquesta obra. L' angunia nostra era gran, puig voliem llegirla detingudament pera formar judici, no del mérit de son ilustre autor, prou conegit entre la distingida pléyade d' escriptors catalans, sino de les condicions materials de *Cent biografies tarrasenques*.

La impresió que 'ns ha causat sa lectura no pot esser més agradosa, puig trobém en sas fulles quelcom profitós pera posar en emulació lo sentimènt al bell estudi del exemple històrich, moral y patriotich dels que 'n llurs dies han treballat fadigosament pera l' enlayrament de sa véritable patria.

Lo treball d' investigació portat á terme pel senyor Soler y Palet es veàrment admirable, puig hem de reconèixer qu' aquesta mena d' estudis tenen més feyna per *dintre* que per *fora* y aixó solzament ho pot comprender tot aquell que s' hagi dedicat á esbrinar los apilats documents d' un arxiu. La forma empleada en la descripció d' aqueixes biografies es concisa y lleugera; pero abans d' aixó hi veyém un enfarragós treball d' investigació que amagantse als ulls del públich, se 'l sent batrer, se 'l sorprén, se 'l adivina.

Lo volum IV de la *Biblioteca històrica de Tarrasa*, es una nova corona de llores pera l' monument de l' antiga ciutat Egara, quina esplendent historia y enlayrada dignitat municipal s' ha conservat, fins ara, en pàgines de marbre.

Tantdebó que 'ls Ajuntaments de Catalunya, prenen en compte la importància d' aquest llibre, acordesssen la publicació d' aytals obres en sas

respectives ciutats ó viles. Ademés de guanyarhi l' historia le son pahis endressarien, ab sa lectura, als noys que s' formen avuy en les escoles, pera conduhirlos al verdader fi moral á que dehuen aspirar tots els pobles civilisats: Al engrandiment de sa véritable historia.

Fentlo aixís aquesta munió de noys, educats avuy baix la presió d' una historia embolicada y embusteria, constituhiren al endemà l' esperansa del nostre somniat pervindre, encarrégantse ells mateixos de revifar á sos fills lo sagrat foch de la patria.

Nosaltres admirém aquesta obra com una de les més profitoses. Perxó no 'ns cansarém de recomanarla al públich y de recomanar als fills de Tarrasa un poch més de patriotism envers la ilustre personalitat del senyor Soler y Palet que tan ardament treballa en benefici de la històrica vila que li va servir de bressol.

Francesch Mestre y Noé.

Tortosa, Maig, 1900.

Lo Separatisme dels catalans

DOCUMENT IMPORTANT

Pera que nostres estimats llegidors püguen tindrer una véritable idea del programa catalaniste, reproduhim ab molta satisfacció la següent notabilissima comunicació endressada al senyor Gobernador civil de Barcelona per l' Associació catalanista *Lo Somaten*. Aquest important document se pot apreciar com un ver compendi de les nostres aspiracions.

Diu Així:

«Excm. Senyor: Aquesta Associació te per exclusiu objecte la propagació de las aspiracions nacionalistas de Catalunya, que en res son atentatorias á la unitat espanyola, ans be, la reforsarián quan vinguessin satisfetas, combatent lo forsat y anti-natural uniformisme ab que molts confornen dita unitat. Aytal propòsit d' activa propaganda, sense la qual no tindrián rahó d' existir la major part de las Associacions catalanistas, està clarament consignat en los nostres estatuts que á son degut temps foren somesos á la aprobació d' aquest Gobern civil.

Mes, com sía que d' algun temps ensává gradualment estrenyense 'l cercle de nostres moviments y trayentse de la legalitat una part de las doctrinas catalanistas, creyém molt posat en justicia y en rahó que se 'ns precisin clara y categòricament los límits dintre dels quals devém atemperar los actes y las paraulas, á fi de no incorre en penalitat, com es nostre desitj, per desconeixement del criteri positiu que regna entre 'ls vetlladors dels negocis públichs. En aquests assumptos, lo respecte als nostres drets y 'l respecte que nosaltres devém tenir envers los debers que ab la societat nos lliga, obliga á governant y á governats á fer plena llum y á procurar que tothom tingui perfecta conciencia de las sevas accions, sense deixarias ni un sol moment subjectas á la variabilitat de las circumstancies y á la accidentalitat de las apreciacions personals. Nosaltres no 'ns proposém ni 'ns hem proposat may atacar cap de las institucions fonamentals del Estat espanyol pera las quals tenim y tindrém sempre tota mena de deferencias y consideracions; més lo que no podém deixar de combatre ab totas nostras forças es lo que constitueix régimen intern y organisiació d' aquest Estat, puig considerém que es atentatori á lo mateix que ve consignat en la Constitució espanyola y es la causa indubtable dels mals polítichs y socials que han portat als pobles al últim grau del seu actual decahiment.

Y ja en aquest terreno permetéunos que concretém lo concepte ab llealtat y franquesa verament catalanas.

L' Estat espanyol ha heretat un esperit nacional que may podrém sofrir á Catalunya sense fermas protestas.

Al completarse la integració de las nacionnalitats espanyolas, se trobaren junts dos pobles que políticament seguían una direcció contraposada. L' esperit de la monarquía catalana aragonesa era ampli, liberal y ab un fons de véritable democracia basant l' ordre social en la devoció á *lleys vivas* que eran la expressió concreta de la última manera d' esser dels individuos dintre de la Societat. L' esperit de la monarquía castellana era estret, ordenancista, absorvent del Dret popular dintre de la autoritat unipersonal del Monarca, pretenent imposar l' ordre social mercés la forsa de *lleys mortas* que no s' encarnavan en los mateixos pobles y que, lluny de portalshí una acció reguladora y de solidaritat, eran casibé sempre motiu de fonda perturbació en lo seu degut desenrotlló.

Lo centre de gravetat de la política Catalano-Aragonesa era 'l drèt; lo centre de gravetat de la política castellana era la autoritat. La forsa d' uns ciutadans naixia de la conciencia de la seva condició lliure; la forsa dels altres ciutadans seguia 'ls alts

y baixos dels favors y era l'aprofitament circumstancial dels retalls d'autoritat que del seti real se desprenia.

No hem pas de recordarvos los antecedents històrichs en virtut dels quals vindrà especificat com fou que l'esperit democràtic de la confederació catalana no s'infiltrés gens ni mica en les institucions polítiques de la gran confederació espanyola; mes si debém fer constar aquest fet de tot punt indubitable, perque dona compte de la invencible repulsió ab que l'poble català ha vist sempre l'desenrotollo y las consecuencias dolentíssimas d'una política imperialista que aborreix de cor y que á Espanya li ha ocasionat mals irreparables.

Lo Catalanisme es lo despertament d'aquest esperit democràtic català que devant de les llissons sagnants de la Història crida als pobles á una vida nova que 'ls remou dignament ab aspiracions d'una major perfecció moral y que 'ls signa la orientació que han d'pendre pera enfortir-se y regenerarse.

Qué tenen, donchs, de pecaminós semblants propòsits?

Aquest Apostolat que las demés regions espanyolas no volen escoltar, gha de ser execrable tantsols perque no 'ls sápigam entendre?

Ha de ser inviolable la organització del Estat espanyol que 'ns ha portat á un pou de desgracias y de miserias?

Será també intangible l'esperit polítich que li ha donat vida?

Nos caldrá assaborir en silenci l'amargor dels fruyts que á la nostra classe social ha produhit, fentla egoista y apartantla del acatament degut á la justicia y á la llei per medi del violent y autocràtic divorci establert entre una y altra?

No podrém contraposarli 'ls fruyts sanitosos que cal esperar d'una honrada democracia, llegítima hereva de la que en nostre tressor verdejava fa tres sigles?

Podém esperar alguna cosa del dret ó debém témeho tot de la forsa?

Veusaquí exposat concretament los punts obscurs en los quals es convenient pera l'be de la patria, que imperi una noble franquesa. L'ús de la amfibología y de la vaguetat en cuestions d'interés vital, que es tant freqüent en las prácticas políticas espanyolas, no te res d'habilidós, per més que ho sembli y te en cambi molt de deslleal y de llastimosament funest.

Lo parlarvos com ho fem es ab la confiança de que la justicia, á quin servey teniu posadas las claríssimas llums del vostre enteniment y la noblesa de vostre carácter, vos dictarán la fórmula precisa del criteri gubernamental respecte la doctrina catalanista per nosaltres fervorosament sostinguda.

Y, al demanarvoslo de tot cor, fem vots pera la prosperitat y grandesa de Catalunya dintre d'Espanya, també plena de grandesa y de prosperitats que la enlayrin per sobre dels pobles més honrats de la terra.

Dignéuvos acceptar lo testimoni de nostra més respetuosa consideració.

Visquéu molts anys.

Barcelona 14 d'Abril de 1900.—*Lo President, GERONI ESTRANY. — Lo Secretari, JOAN ROCA.*

¡QUINA DESGRACIA!

—¡Lladre, infame, poca solta!
—Tánquis la boca malvát!

—¡M' heu pres l'honra, miserable
—¡Esperis, donchs, ja veurá!
Aixis, colérichs, discutian
lo senyor Pere y Dou Pau,
marxán aquest cego d'ira
cap á casa, rondinant.
Y al arribar, á sa esposa,
ab veu ronca, apesarát,
¡m' han ferit, filleta meval
m' han ferit—deya—quin cas!
—Qu' es axó—ella diu—no ploris,
pero que ha estat, Pau, que hi ha!
¡M' han ferit!... ell repetia
posantse al llit, jamegánt.
—Vaig á buscá 'l senyor metje,
ara estava aquí al costat.—
Y als pochs moments se presenta
lo Dotor, pera pulsál
—¡Despullis! — diu lo *Galen*.
¡A veurer, gont te la sanch?
—M' han ferit—Don Pau contesta,
m' han ferit... la dignitat!

A. Nás.

Tortosa, Maig 1900.

COLABORACIÓ DE «LA VEU DE TORTOSA»

¡¡M A I G !!

Jam hiems transiti, imber abiit
et recessit, flores apparuerunt in
terra nostra.

Ja ha passat l'hivern, s'en ha
anat el temps de les plujes, han
aparescut flors á la nostre terra.

(Cant II. 11.)

El mes de Maig, rialler y joliu com sempre, ja 'ns dona son esguard. La naturalesa's dexondeixa y respira aleñades de vida que remorejan y embauman de frágans perfums la verdissa de nostres camps. Els aucellets volatejan gojosos refilant llurs cantichs pel brancam de la arbreda. Els homes de bona voluntat cercan, en els viaróns xumosos d'aygua, les floretes ab que volen engalanar á la Sobiranía dels Cels. La natura tota, sotsmoguda per una forsa invisible, aixeca un clam d'alabansa á son Criador, qui, en mitj del gran festeig, se complau en coronar Regina de la festa á lo que es sua y nostre Mare, la Verge Santissima.

Y, al mitj de tantes belleses, ¿com no aixacarém, donchs, nostra veu pera cantar y enaltir les misterioses grandeses del mes de Maig, si al recordarlo s'ouhen glatir els afectes més dolsos é intims de nostra anima? ¿Com no 'ns alegrarém pera saludar al mes de Maig que simbolisa la renai-xensa de nostre Patria? ¿Com no 'ns encisarém del més pur entussiasme pera fer coro á les mils veus que, tot salmejant, canturiejan les glories de Maria?

La veritat, nostres cors no poden menys de congratularse, ensempr que nostres pobrissones veus s'uneixen al encoratjat himne ab que les creatures remorcien els beneficis de son Criador. Nostres cors de catalans se comohuen, com per instant, al oir el

falaguer nóm de Maig, perque 'ns representa la reivindicació de la Patria, qui, aclaparada y esmortuhida un jorn pels frets de Ponent, ja esbotja de nou xamosa brotada. Nostres cors de cristians batejan encisats d'amor al sentir la harmoniosa canticela que 'l Maig enlayre per tot arreu á la Regina de Cels y Terra, á la que es el Simbol de nostre Fé, Esperanza y Caritat.

Si no podém menys d'alegrarnos al ovirar les hermoses floretes y'l verdós fullam que en llur parlar misterios ens ensenyen la existencia d'un Deu Creador; no podém menys de recalcarnos en nostra santa Fé per la esperansa que 'ns dona un Maig vindicador de l'hivern que tot ho corseca y copola; no podém menys d'enllas-sarnos ab fermes lligams de germanor pera estimarnos els uns ab els altres per amor de la Mare del qui es tot Amor.

Y al ensempr qu'enlayrem una salutació afectuosa á les preuhades belleses del mes de Maig, dirigim nostres cors condolits á Vos, Regina dels Cels, pera mostrarvos les necessitats de nostre veritable Patria:

Si, verge Santa: la Catalunya d'avuy dia, ja no es la Catalunya de l'antigor. L'amor pur y tendre que en altres temps s'hi flayrava lo han adulterat y esfullat eixes ventades de Ponent, que, per tot lloch, han deixat les pitjades del indiferentisme més groller, fins á enderrocar, ab la maembranzida, els murs de la llar payral, penyora de nostra Nacionalitat; y, per xó, ja no existeix aquell venerable y mutuo amor entre 'ls fills y 'ls pares que, de llur falta, ha esdevingut la corrupció y desaparició d'aquelles costums tant bones de nostre Poble. Y, per xó tambe, allí ahont ans els fills de la Nació Catalana alsavan llurs pregaries y vos presentaven llurs ofrenes, sols hi queda un despreocupat recort que, de tant en tant, pareix que quelcóm se revifa, pró que torna á esmortuirse dintre la gelada atmósfera de nostres dies.

Tot ha quedat estrafet, ¡Verge Santa!: nostre caracter, nostres costums, nostre pensa, nostre parla y totes les manifestacions de la vida nacional de Catalunya, eminentment cristianes. Ja no 'ns queda quasi res; y totes aquelles lleys tant sabies que 'ns donaren la més munifica grandesa en temps de nostres Comtes-Reys, han sigut esborrades per la mà despòtica de nostres enemichs. Si, ens han deixat quasi sens vida, y adhuc bufa més que may la forta ponentada que tot ho collorsa y, pitxor que 'ls camps al pich de l'hivern, res dona ni'l més petit senyal de llur passada grandesa.

Mes, en mitj d'aqueix tarrestavall que assola á nostre Patria, ja ovirém,

grat sia à Deu, una dolsa esperansa que fruyeix nostres cors: Es la Regina de nostrra Terra que, escampant à dolls la sua misericordia, s' ha apietat de nosaltres y 'ns envie lo raig de la gracia que assodolla d' entussiasme nostre esperit pera tindrer fe y constancia en la reèvindicació de nostre Poble.

Si, avuy com si la naturalesa de Catalunya 's dexondix, se remou la vava del esperit català, manifestantse nostre gen cada dia més y més catalana. Ja per tot arreu se respira nova vida; y, la terra assahonada per les abundoses plujes del pebrós Llevant, escup fresca sava que xupan les plantes ensopides pels ayres frets y gelats que 'l crú hivern ens envia de Ponent. El crit de resurrecció ja está donat, y per tot arreu s' ou el remoreig de la bona nova: l' arbre de la Patria que un jorn volian arrebassarnos de soca y arrel, ja creix y escampa groixudes rames que acoblan sota llur ombra als fills de Catalunya que de tot cor trevallan per sa creixensa y prosperitat.

Aqueixa resurrecció del esperit nacional de Catalunya es lo que 'ns robleix de goig, Verge Santa. Aqueix Maig de nova vida que desvetlla la anima ensopida de nostre Poble, es lo que 'ns encoratja y 'ns dona pit pera marxar sempre avant fins arribar á la vera llibertat de Catalunya, pera que, tornant á esser mestressa de si mateixa, torni á esser gran y lliure com ho fou en altres y més sortosos temps; torni á alsar el pernó de les quatre barres pera dictarse lleys inspirades en aquelles que eixiren de la naturalesa de nostre Poble y foren protegides pels gloriosos Reys de nostre Cassal.

En fi, Patrona de Catalunya, agenollats sota els peus del enlayrat trono que s' aixeca en el cor de nostre Patria os demanem justicia: Nostres prechs y nostres aspiracions son el plany d' una rassa que, un jorn de trist recort, fou esquarterada; per xo volém reconquerirli tot lo que li han robat sos butxins; retornantli aquella fesonomia propia y natural que li pertoca; aquelles lleys, aquell caracter, aquella llengua y tot aquell modo d' obrar que correspon á son modo d' esser.

Per xo, avuy, que omple de fe nostres esperances l' encisador Maig de la Patria, ens dirigim á Vos pera que encaminan, nostres aspiracions y, mitjansant vostre gracia, ben prompte pugam gaudir la Catalunya de nostres desitjos; ben prompte aqueix Maig que ja dexondeix la Terra Catalana remogui per tot arreu la sava de la renaixensa que li ha de donar l' esplet de la vida; d' aquella vida propria y lliure á que te dret nostre Nacionalitat, y, com á dret de justicia, nosaltres ho demaném; essent el fi de

totas nostres aspiracions, tant ben sintetisades pel clam del inmortal poeta mossen Cinto Verdaguer: Visca Catalunya lliure dintre 'l reyalme espanyol.

Jordi Jordá.

Tarragona, Maig, 1900.

SELLO-MANÍA

Además de que 'l Govern ha procurat pujar tots los tributs pera que la Industria y 'l Comers estiguen un xiuet més lligats de brassos, ha inventat també la manera d' escorrer les butxaques del poble per mitx del sello. Aixis es que no hi ha ningú que pugui escaparse de contribuir á *las cargas del Estado*, que no son poques.

No 't pots bellugar en cap direcció que no tinguis necessitat de posarte 'ls deu céntims á la ma.

Lo sello es indispensable fins en les diversions de la quixalla, y seguint per aquet camí, ló dia que al senyor Villaverde li passi pel *cráneo*, ja 'ns te á tots vestits ab papé de sello, y 'l escut pintat al nas.

¡ Pero quin' afició li ha pres á la filatélica! ...

Y de tot aixó 'n tenen la culpa *ezos catalanotes envidiosos*, perque, ¡ es clar! com en mol pochs dies la Unió Catalanista, va despatxar un considerable número de milions de selllos catalanistes, en Villaverde va pensar, no hem desagrada l' idea, y al dia vinent ja va presentar als seus companys lo proyecte del us del sello pera tot, y va ser aprovat per unanimitat.

Aixis es que la tal disposició ha donat lloch als següents dialechs agafats al vol, entre 'ls inspectors del Timbre y la gent del poble:

— Noy, d' ahont vens?

— De casa 'l padri, de buscar un barret vell pera posarme 'l perque lo sol no hem toqui.

— ¿ Un barret? Donchs aturat.

— ¡ Y ara, qué fá? ...

— Que no veus que li falta 'l sello de deu céntims. Apa vine ab mí y 'l comprarás aquí á l' estanch de la cantonada.

Y 'l senyor Toribio posant la má al clatell de Rafelet, se 'l endú cap á l' estanch obligantli á posar un sello al barret vell que 'l seu padri li ha donat, tret del quarto dels mals endressos.

— Escolta, Manel, has rebut...

— ¡ Alto! fassi 'l favor, lo sello, — diu un dels del Timbre.

— ¡ Com 'l sello!

— Si zeñó; lo mateix *da* que ho escriguin á la pierna d' una factura, como que ho nombrin ab los labios de la boca. La paraula *recibi* ó *rebut* ha

d' anar accompanyada d' un sello. Fassi 'l favor de *venir con mi* al estanch.

— Donchs aném.

— Dispensi; vosté té gos?

— Home, si que 'n tinch un xich.

— Lo mateix te que sigui xich com gran: ha de posarli un sello al front, ó del contrari se li formará expedient.

— A qui, al gos? Fugi, home, fugi; si 'l gos de que jo li parlo es del que acostuma á tenir tothom després de ben dinat.

— No hi fa res, es gos y necessita 'l sello.

— Donchs apa, pósise'l, senyor Mauri.

Y es clar, de cap manera convé als que governen l' Estat que s' acabi la GOMA ni 'l PAPÉ perque, mort lo gos, morta la rabia; pero les regions ja son grans y veuen que 's gasta massa goma y que 'l papé comensa á escajar.

Y quan d' una cosa n' hi ha prou... no 'n cal més.

Y ara ja casi n' hi ha una mica massa.

E. Cantero y Hernandez.

Tortosa, Maig de 1900.

Lo mercantilisme de "La Epoca"

Ha vingut á nostras mans una especie de circular del papá dels diaris de Madrid, de la «sesuda» *Epoca*, y, per ser del periódich que més se distingueix per la seva serietat, la coímem á continuació:

La Epoca, periódico político.—Administración: Libertad, 16.—Madrid, Abril de 1900.—Muy señor mio: Como su nombre figura en la Exposición Universal de Paris, y segun parece el fin que se propone es la publicidad, tengo el honor de poner en su conocimiento que *La Epoca* se va á ocupar de la descripción de las instalaciones. Si usted no tuviere inconveniente se le podría hacer un bonito artículo, ó cuando menos una Noticia, describiendo la suya. (La suya qué? Noticia?... Traspassém lo punt, veyám. Ah ja veig, instalación). El precio es el de 1'50 pesetas la línea en lugar preferente.

Caso de que acepte la idea, le ruego me remita todos los datos y pormenores, el número de líneas que desea se inserten y su importe en una libranza ó letra de fácil cobro, á nombre del Administrador de *La Epoca*. Esperando su orden, queda suyo afectísimo S. S. Q. S. M. B., FRANCISCO ORELLA.

Segons *La Epoca*, l' objecte d' una exposició internacional es la publicitat, es á dir, no un certámen ahont s' hi exhibeix lo que cada expositor sab y pot fer en sos tallers ó fàbricas, sino un bombo, y, com á tal, ha tingut la gran idea de fer una descripció de las instalacions quals duenyos

pagan 1'50 pessetas per ratlla. Y no's pensin que s'guin línies com las de la pobre *Renaixensa*, que essent més petita y humil las te molt més llargas. No, son d' unas columnas estretas, molt estretas, y si l' article es *bonito* no n' hi caben pocas de pessetas-y-mitja. Ah, si volen una *Noticia* també va be, sobretot en un *lugar preferente...*

Si algú s' anima á fer bōmbo, no's descuydi de la *letra de fácil cobro*.

Entre l's que á Madrid s' ofereixen á fer articles *bonitos* de las instalaciones

de la Exposició de París y l's que aixis que saben que en una casa de Barcelona hi ha un mort ja hi corren á pidolar l' anunci, oferint fer una gacetilla de las cualitats de la persona finada, baldament no n' tingués cap de bona en vida, estém ben posats.

Las administracions y redaccions dels diaris aviat serán una barraca de memorialista y una botiga d' enterramorts, tot d' una pessa.

(De *La Renaixensa*).

cap alguns pobles al objecte de fer la Visita Pastoral.

A nostre estimat amich l' eminent poeta D. Arthur Masriern li ha sigut adjudicat lo premi oferit pel Municipi de Reus al Consistori dels Jochs Florals de Barcelona.

Felicitém coralment á nostre benvolgut amich pel nou triomf literari qu' acaba d' obtenir.

S' ha sobressehit la causa instruïda pel Jutjat de Lleyda contra nostre company de causa En Joseph Estadella y Arnó, per la poesia titolada «Los Segadors» que fa poch va publicar en *La Veu del Segre*. Lo felicitem.

La penyora de 200 pessetas imposta pel Governador civil á nostre company de prempsa l' setmanari catalanista *L' Adlántida*, serà pagada ab lo sobrant del producte de la suscripció oberta á 10 céntims de pesseta per cap per la Associació Popular Regionalista.

La Junta Permanent de la Unió Catalanista ha enviat una patriòtica felicitació al eminent poeta Mistral, de Provensa ab motiu de sos treballs, conseguint que l' hermosa llengua de la Provensa sigui admesa oficialment en los centres universitaris per part de la nació Francesa.

Avuy tindrà lloch á la Plassa de bous d' aquesta ciutat, la darrera exhibició dels lleons del Sr. Malleu, quins treballs arriesgadissims foren tan justament aplaudits lo diumenge últim en lo Teatre Principal.

Hem rebut del Alcalde de Tortosa don Eduart Rico un exemplar de la Memoria impresa, per compte del Municipi, en la qual se recopilen tots los Decrets, R. O. y Circulars que fan referència al canal de l' esquerra del Ebro.

Creyem que deu aplaudirse la oportunitat del Ajuntament de Tortosa en donar al públic lo farrago de lleys publicades envers un' obra tant important, quin estudi desconeixem la major part dels tortosins.

Lo número 6 de la important revista *La Ilustració Llevantina*, dedica gran part de son sumari á les festas celebradas á Mallorca en llavor del poeta en Jeroni Rosselló. Porta una bonica reproducció del retrato d' aquell, colusat á la galeria de mallorquins ilustres de Palma, diferents detalls de las festas y excursions á Palma y á Manacor, lo retrato dels ceristas de la capella de Manacor y de son fundador y director Mossen Pont.

Obra l' número la vista del Sanatori de Porta-Coeli y l' retrato de son fundador, lo doctor Moliner, als que accompanyan notas alusivas, per D. Theodor Llorente, retrato del difunt catalanista D. Joseph Esquena y una necrologia escrita per J. Berga.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 6, Patrocini de San Joseph y San JOAN ANTE-POR-TAM-LATINAM.—Dilluns, 7, San Estanislao.—Dimarts, 8, La Aparició de San Miquel arcàngel.—Dimecres, 9, San Gregori Nazarení.—Dijous, 10, San Antoni.—Divedres, 11, San Pons. Disapte, 12, San Domingo de la Calzada.

ELS SEGADORS

HIMNE CATALÀ

¡Catalunya comtat gran
qui t' ha vista rica y plena!
Ara l' rey nostre senyor
declarada 'ns té la guerra.
El gran Comte de Olivar
sempre li burxa l' orella:
«Are es hora nostre rey,
are es hora que fem guerra».
Contra tots els catalans
ja ho veyéu quina n' han feta.
Seguiren vilas y llochs
fins al lloch de Riū d' Arenas.
N' han cremat un sagrat lloch
que Santa Coloma's deya:
Creman albas y casullas
y corporals y patenas;
Y l' Santíssim Sagrament
alabat siga per sempre.
Mataren un sacerdot
mentres que la missa deya.
Mataren un cavaller
á la porta de la iglesia,
Don Lluís de Furriá,
y l's àngels li fan gran festa.
Lo pá que no era blanch
deyan qu' era massa negre
lo donaven als cavalls
sols per assolar la terra:
lo ví que no era bò
enjegavan las aixetas,
lo tiravan pe l's carrers
sols per regar la terra;
A presencia dels parents

deshonravan las donzellas:
En donan part al Virrey
del mal qu' aquells soldats feyan
«Llicencia els he donat jo
molta més se'n poden pendre»
A vista de tot això
s' es esvalotat la terra.
Entraren á Barcelona
mil personas forasteras;
entran com a segadors
com eran en temps de sega.
De tres guardias que n' hi ha
ja n' han morta la primera.
En mataren al Virrey
al entrant de la galera.
Mataren als diputats
y als jutges de la Audiencia:
Anaren á la presó
donan llibertat als presos:
El bisbe l's va benehí
ab la ma dreta y esquerra:
«Hont es vostre capitá
ahont es vostra bandera?»
Varen treure l' bon Jesús
tot cobert ab un vel negre.
«Aquí es nostre capitá
aquí es nostra bandera
A las armas, catalans
que os han declarat la guerra.»

Bon cop de fals,
defensors de la terra,
Bon cop de fals.

NOTICIES

Nostre distingit amich, lo atressorat propietari D. Diego de León pot auyadir á son antich y preuat escut de noblesa un nou timbre degut á la reyal munificencia de Sa Magestat la Reyna Regent al anomenarlo Majordom de setmana de son Palau.

Aquesta distinció que recau en persona, no solsament distingida per sa noblesa de sanch, sino molt recomanable per ses prendes personals, carrera literaria y cortesía exquisita ha sigut molt ben rebuda en aquesta ciutat, quina satisfacció ens obliga á felicitar al senyor de León, digne conti-

nuador del apellido il-lustre que, arrencant dels gloriosos temps mitx-evals reb lo segell de sa grandesa al participar de la sanch de la sàbia Doctora Santa Teresa de Jesús de Cepeda, en lo segle XVI, y son prestigi en la heróica jornada del martre y pondonorós General D. Diego de León, noble avi del novell Majordom D. Diego de León de Nuñez Robres.

Procedent de Barcelona se troba entre nosaltres nostre benvolgut amich, l' inspirat poeta Mossen Joan Baptiste Altés, á qui desitjém bona estada en aquesta ciutat.